

24. februar 2012

Teknologirådets aktiviteter 2011

Denne oversigt giver et indblik i, hvilke aktiviteter Teknologirådet har haft i 2011. De er delt op i de finanslovsfinansierede aktiviteter og de eksternt finansierede aktiviteter.

Aktiviteter indenfor finanslovsbevillingen

Teknologirådet anvender den årlige finanslovsbevilling til projekter, Folketingshøringer, konferencer, workshops, nyhedsbrev til Folketinget, e-magasin og internationalt samarbejde. Nedenfor nævnes de projekter, vi har arbejdet med i 2011.

[Test dig selv – udredning om medicinsk udstyr til selvtest](#)

Projektet er gennemført af en ekspertarbejdsgruppe. De gav anbefalinger til skærpede krav til afprøvning, mærkning og information af medicinsk udstyr til selvtestning. Projektet afventer afklaring af en Folketingshøring for Sundhedsudvalget.

[E-valg – et valg for fremtiden?](#)

En vurdering af hvorvidt og hvordan man kan tilrettelægge digitale lovbestemte valg i Danmark. Vi har et valgsystem, der i dag er tillid til, men det er vanskeligt at forestille sig, at vi ikke stemmer digitalt om 50 år. En bredt sammensat arbejdsgruppe med eksperter leverede bud på grundlæggende principper for digitale valg og ni anbefalinger. Projektet dannede grundlag for de kommende forsøg ved kommunalvalgene.

[Fedme som samfundsproblem](#)

Vi oplever i disse år en kraftig stigning i antallet af fedme. Med fokus på forebyggelse af fedme i højrisikogrupper er der gennemført en række aktiviteter med hhv. politikere og med praktikere om forebyggelsestiltag. Resultatet er et debatoplæg og et oplæg til målrettet handling i forhold til højrisikogrupperne. Det blev modtaget af Sundhedsministeren og politikere fra Sundhedsudvalget, regionerne og kommuner.

[Bæredygtigt transportsystem i Danmark](#)

Leverer et bud på hvordan man kan gøre den danske transportsektor uafhængig af fossile brændsler ved at omstille til brug af vedvarende energi inden 2050, og undersøger hvad denne omstilling vil betyde for samfundet. En styregruppe og en arbejdsgruppe udarbejder i samarbejde med et stort forskningsprojekt scenarier for et transportsystem i Danmark baseret på 100 procent vedvarende energi.

Energiproducerende boliger og Borgernes engagement i energiforsyning og -forbrug
Bygninger, og herunder private boliger, er blandt de største kilder til CO₂ belastning og energiforbrug. En tværfaglig arbejdsgruppe af eksperter og interessenter undersøger, hvilket potentiale der ligger i at private boliger omstiller til at producere deres egen vedvarende energi via solceller, husstandsvindmøller, jordvarme etc. Og hvilke incitamenter, der skal til.

Teknologirådet
har til opgave at:

fremme
teknologidebatten

vurdere teknologiens
muligheder og
konsekvenser

rådgive Folketinget
og regeringen

Med eksperter, borger- og politikermøder gives et bidrag til en politik for, hvordan borgere kan producere deres egen vedvarende energi. Samtidig bidrager projektet til kommunernes nye rolle som strategiske energiplanlæggere.

Sundhedsskadelige stoffer

Sundhedsskadelige stoffer er stadig en stor udfordring, og der savnes en mere målrettet indsats og udvikling af sunde alternativer. En arbejdsgruppe identificerer nye højrisiko-områder og ser på om REACH kan leve op til udfordringerne i dem.

Langsigtet affaldsstrategi – affald som ressource

Ved at involvere aktørerne er målet at give et langsigtet bud på flere udviklingsspor i en dansk affaldsstrategi, på teknologiudviklingen og organiseringen i sektoren. Fokus er på affald som en ressource. Samarbejde med Kommunernes Landsforening, Miljøstyrelsen og Vestforbrænding A/S.

Innovation med omtanke – Danmark som foregangsland

Innovation er en af drivkræfterne i det moderne samfund og driver ikke kun økonomisk vækst, men også velfærd, social udvikling, sundhed, bæredygtig udvikling etc. Innovation kan dog også medføre en række ikke hensigtsmæssige og uforudsete konsekvenser. Som indspil til en kommende dansk innovationsstrategi undersøger projektet, hvad ansvarlig innovation kan være, og hvordan man kan gøre samfundsbehov centralt for dansk innovation.

Drikkevand – rent vand, men hvordan?

Hvilke udfordringer står vi overfor og hvilke løsninger, ser de væsentlige aktører på området for at kunne tackle udfordringerne. Et 'Landsting' på Christiansborg med 180 tilfældigt udvalgte borgere tog stilling til fire handlingsplaner for at sikre rent drikkevand – fra Kommunernes Landsforening, fra Dansk Vand- og Spildevandsforening, fra Landbrug & Fødevarer (tidl. Landbrugsrådet) og fra Danmarks Naturfredningsforening.

Skole og Medier - it-understøttelse af læring

Med projektet leverede Teknologirådets projekt anbefalinger til, hvordan folkeskolen bedst benytter it i undervisningen i folkeskolen. Hvordan kan teknologierne bruges, så de medvirker til at skabe en sjovere og mere differentieret undervisning, når der er behov for det – for både elever og lærer i folkeskolen og indenfor det specialpædagogiske område.

Syntetisk biologi – risici ved ekstrem genteknologi

Et bidrag til debat om karakteren af syntesebiologisk forskning, mulige fremtidige anvendelsesmuligheder, reguleringsbehov, samt om mulige risici og etiske overvejelser. Et debatoplæg på et tidligt tidspunkt i udviklingen af dette af dette nye bioteknologiske/genteknologiske felt. En workshop med 35 repræsentanter for forskning, virksomheder, formidling af naturvidenskab og foreninger. I samarbejde med Etisk Råd.

Tingenes internet

Mulighederne for internettets fremtidige brug er mange og udviklingen er hurtig og til tider uoverskuelig. Nyere teknologier som GPS, RFID og NFC (Near field communication) skaber nye muligheder for identifikation og lokalisering af ting og mennesker. Den øgede mængde data skaber mange muligheder for effektivitetsforbedringer, men konfronterer samtidig privatlivets fred. Gennem workshops og borgermøde sætter Teknologirådets projekt fokus på fem temaer for Tingenes Internet, blandt andet Lovgivning, Anvendelsesmuligheder og Etik.

Aktiviteter udenfor finanslovsbevillingen

Teknologirådet har sat sig i spidsen for og deltager i en lang række internationale projekter. I indeværende år har Teknologirådet i 2011 startet flerårige EU finansierede projekter for godt 13 mio.kr. Flere ansøgninger er under behandling med forventet igangsættelse i 2012.

Oven i dette har private fonde, foreninger og offentlige myndigheder i 2011 bidraget med ekstra projektbevillinger på godt 9 mio.kr.. Det drejer sig bl.a. om Danske Regioner, Villum fonden og Forebyggelsesfonden.

[PACITA – udbredelse af parlamentarisk teknologivurdering i Europa](#)

Projektet skal forsøge at udvide antallet af europæiske lande med parlamentarisk teknologivurdering. TR er koordinator for projektet og gennemfører det i samarbejde med 15 europæiske partnere. Det er finansieret af EU-kommissionen med 4,4 mio.€

[DESSI – beslutningsstøtte til sikkerhedsinvesteringer](#)

Projektet udvikler en procedure understøttet af et webbaseret værktøj, som giver beslutningstagere mulighed for at sammenligne og evaluere forskellige sikkerhedstiltag. Et vigtigt element er at inddrage eksperter og aktører i vurderingen af sikkerhedstiltag og at inkludere dilemmaer mellem sikkerhed og andre samfundsmæssige hensyn. TR koordinerer projektets fire europæiske partnere. Det er finansieret af EU-kommissionen.

[World Wide Views - et globalt netværk for borgerinddragelse](#)

World Wide Views on Biodiversity er sidste skud på stammen i opbygningen af netværk, der giver almindelige borgere en stemme ift. politiske beslutninger på globalt plan. Projektet koordinerer en række borgertopmøder verden rundt, hvor borgene drøfter deres holdninger til politiske tiltag, der kan stoppe nedgangen i biodiversitet. Resultaterne præsenteres for og drøftes af beslutningstagere ved FN's biodiversitetskonference (COP11) i 2012. TR gennemfører og koordinerer projektet. Samarbejde med Miljøministeriet og FN. Det finansieres af VILLUM fonden, Miljøministeriet og nationale partnere verden over.

[Borgertopmøde om Danmarks Biodiversitet – retningslinier for fremtidens indsats](#)

Den 28. januar 2012 afholdes et borgertopmøde for 200 tilfældigt udvalgte borgere i Danmark. Her skal de drøfte og stemme om forskellige handlingsmuligheder for at begrænse nedgangen af biodiversitet. Projektet finansieres af Miljøministeriet.

[Fremtidens Nordjylland – Borgertopmøde om den regionale udvikling](#)

På et borgertopmøde gav borgerne deres bud på, hvordan Nordjylland skal udvikle sig, og prioriterede hvilke udfordringer, der var vigtigst. Resultaterne fra Borgertopmødet indgår i Region Nordjyllands arbejde med udformningen af den regionale udviklingsplan. Projektet var finansieret af Region Nordjylland.

Science in Dialogue - EU formandsskabskonference

Teknologirådet er medarrangør af en konference om dialog mellem samfund, forskning og innovation under det danske EU formandskab i samarbejde med Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser. Konferencen skal levere anbefalinger til EU Kommissionens Responsible Research and Innovation dagsorden i forbindelse med formuleringen af EU's næste rammeprogram Horizon 2020. Konferencen er finansieret af Ministeriet og EU.

[5 borgertopmøder om sundhedsvæsenet – værdier og udfordringer](#)

Den 5. marts 2011 afholdt de fem danske regioner samtidig hver deres borgertopmøder om sundhedsvæsenet. I alt deltog over 1000 borgere og ca. 100 regionsrådspolitikere. Borgerne diskuterede værdier og udfordringer og stemte individuelt om en række spørgsmål om bl.a.

ventetidsgaranti, brugerbetaling, lige adgang og krav til den enkelte patient. Teknologirådet arrangerede borgertopmøderne, der var finansieret af regionerne.

Technology Options in Urban Transport

Som et led i et større projekt under STOA (EU parlamentets panel for Science and Technology Options Assessment) om vejen mod bæredygtig bytransport, har Teknologirådet været ansvarlig for en undersøgelse af europæiske borgeres holdninger til bytransport. Interviewmøder er gennemført blandt unge mennesker i København, Karlsruhe og Budapest.

Security of eGovernment Systems

Teknologirådet koordinerer projektet for STOA (Europaparlamentets panel for Science and Technology Options Assessment). Projektet afdækker, hvilke sikkerhedsudfordringer, der opstår i digital forvaltning. En konference med deltagelse af EU parlamentarikere og sikkerhedsekspertter skal munde ud i forslag til mulige politiske initiativer og løsningsmodeller, der kan skabe sikre digitale offentlige forvaltninger i Europa.

BaltCICA - Klimatilpasning i Østersøområdet

23 partnere i otte østersølande har med støtte fra EU i 3 år samarbejdet om at formulere konkrete handleplaner på lokalt niveau ift. havspejlsstigning, oversvømmelser, dårligere vandmiljø og andre konsekvenser af den globale opvarmning. Teknologirådet har haft til opgave at udvikle og afprøve metoder til borger- og aktørinddragelse.

Teknologi i ældreplejen – tag medarbejderne med på råd

Teknologirådet gennemfører projektet finansieret af Forebyggelsesfonden i samarbejde med Høje Taastrup og Næstved kommuner. Målgruppen er SOSU-medarbejdere fra kommunernes ældrepleje samt en mindre gruppe ledere. Formålet er at modvirke og forebygge psykisk nedslidning og mistroivsel gennem afprøvning og udvikling af metoder til medarbejderinddragelse, med særligt fokus på indførelse og anvendelse af ny teknologi.

ECO-efficient transport

Projektet opstiller scenarier for mulige teknologiske valg til fremme af miljø- og klimavenlig transport i EU. Scenarierne skal drøftes med borgere og aktører på transportområdet for at nå frem til konkrete handlingsforslag. Projektet er finansieret af EU-parlamentets teknologivurderingspanel, STOA, i et samarbejde mellem KIT, Karlsruhe Institut of Technology, og Teknologirådet.

SURPRISE

Med udgangspunkt i den udbredte antagelse at borgerne accepterer et trade off mellem sikkerhed og privatlivsbeskyttelse skal projektet gennemføre en detaljeret undersøgelse af borgernes opfattelse af dette trade off med udgangspunkt i en række konkrete sikkerhedsteknologier. Forhandlet på plads i 2011, finansieres af EU's forskningsprogram og har 11 partnere. Teknologirådet har ansvaret for hele borgerinddragelsen.

EST Frame

Teknologirådet er partner i projektet EST Frame (Integrated assessment methods for measuring societal impacts of emerging scientific and technological developments) som er forhandlet på plads i 2011 og starter 1. Januar 2012. Det skal udvikle en teoretisk ramme for rådgivende metoder. Finansieret af FP7 midler.